

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงาน การส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 จากหนังสือ ตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีสาระสำคัญ แนวคิด ทฤษฎี หลักการ หลักปฏิบัติ และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแนวทางปฏิบัติการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารของสถานศึกษา โดยอาศัยกรอบความคิดจากการส่งเสริม สนับสนุนงานบริหารของสถานศึกษา ที่ครอบคลุมสาระในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.3 ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร
 - 2.1 ความหมายของการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร
 - 2.2 ความสำคัญของการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร
 - 2.3 ขอบข่ายของการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร
3. ความเป็นมาของการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร
 - 3.1 กรมสามัญศึกษากับการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร
 - 3.2 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกับการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร
 - 3.3 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกับการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร
 - 3.4 สถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลกับการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร
4. แนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร
5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากับการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ
7. สรุปแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

วิจิตร ศรีสอาน (2543 : 9) ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่า การบริหารเป็นกิจกรรมของกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมมือกันทำกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันโดยการใช้กระบวนการและทรัพยากรที่เหมาะสมสำหรับการบริหารในฐานะที่เป็นวิชาการสาขาหนึ่ง มีลักษณะเป็นศาสตร์โดยสมบูรณ์เช่นเดียวกับศาสตร์สาขาอื่น ๆ กล่าวคือ เป็นสาขาวิชาที่มีการจัดระเบียบให้เป็นระบบของการศึกษา มีองค์แห่งความรู้ หลักการ และทฤษฎี ที่เกิดจากการศึกษาค้นคว้า เชิงวิทยาศาสตร์ การบริหารจึงเป็นสิ่งที่นำมาศึกษาเล่าเรียนกันได้โดยนำไปประยุกต์ใช้สู่การปฏิบัติ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม ซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถ ประสบการณ์ และบุคลิกภาพส่วนตัวของผู้บริหารแต่ละคน

กรมสามัญศึกษา (2548 : ออนไลน์) ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์ของบุคคลตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป ร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมหรืองานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ร่วมกัน โดยอาศัยกระบวนการ และทรัพยากรทางการบริหารเป็นปัจจัยอย่างประหัต และให้เกิดประโยชน์ สูงสุด

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 34) ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง ศิลปะในการทำให้สิ่งต่าง ๆ ได้รับการกระทำจนเป็น ผลสำเร็จ กล่าวคือ ผู้บริหารไม่ใช่เป็นผู้ปฏิบัติ แต่เป็นผู้ใช้ศิลปะทำให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานจนสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ผู้บริหารตัดสินใจเลือกแล้ว

พิทยา บวรวัฒนา (2541 : 12) ให้ความหมายการบริหารว่า การบริหารเป็นเรื่องของการนำเอากฎหมายและนโยบายต่าง ๆ ไปปฏิบัติให้เกิดผลซึ่งเป็นหน้าที่ของข้าราชการที่จะทำงานด้วยความเต็มใจ ด้วยความเที่ยงธรรมและอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สุธี สุทธิสมบูรณ์ (2541 : 3) ให้ความหมายการบริหารว่า หมายถึง การดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยอาศัยปัจจัยต่าง ๆ อันได้แก่ คน เงิน วัสดุ สิ่งของและวิธีการปฏิบัติงาน เป็นอุปกรณ์ในการดำเนินงานหรืออีกนัยหนึ่ง การบริหารคือการทำงานให้สำเร็จโดยอาศัยบุคคลอื่น

สมพงษ์ เกษมสิน (2526 : 2) ให้ความหมายการบริหารว่าหมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลปะนำเอาทรัพยากรทางการบริหาร มาประกอบการตามกระบวนการบริหารให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (2542 : 21) ให้ความหมายงานบริหารสถานศึกษาว่า หมายถึงงานหรือกิจกรรมทางการศึกษา ที่ระบุไว้ในมาตรา 39 ว่าให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไปให้เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ดังนี้

1. ด้านวิชาการ งานวิชาการเป็นงานหลัก หรือภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการ
 2. ด้านงบประมาณ มุ่งเน้นความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษารวมทั้งจัดหารายได้จากการบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อให้ได้ประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน
 3. ด้านการบริหารงานบุคคล เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษาเพื่อดำเนินการด้านการบริหารบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ
 4. ด้านการบริหารทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรให้บริการงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า งานบริหารสถานศึกษา หมายถึง งานหรือกิจกรรมที่สถานศึกษาดำเนินการเพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา และมีงานอื่น ๆ เป็นงานช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้การจัดการศึกษาประสบผลสำเร็จอันได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

1.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

พินสุดา สิริธรรังศรี (2540 : 1-8) กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารการศึกษาไว้ว่า เพื่อนำไปสู่การจัดการศึกษาเพื่อคนทั้งมวล การเปิดโอกาสให้สังคมทั้งมวลหรือทุกส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้ได้รับการศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546ข : 30) กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารจัดการของสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาโดยนำหลักธรรมาภิบาลมาบูรณาการกับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษา คือ ทำให้ผู้เรียนเป็นคนดี เก่ง และมีความสุข

1.3 ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2546ก : 9-32) ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษา ตามอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านวิชาการ เป็นงานหลัก หรือภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการ โดยมีขอบข่ายภารกิจของงาน ได้แก่

1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

1.3 การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

1.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.5 การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

1.6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

1.7 การนิเทศการศึกษา

1.8 การแนะแนวการศึกษา

1.9 การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.10 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

1.11 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

1.12 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน

และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2. ด้านงบประมาณ เป็นงานของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหาร

งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษารวมทั้ง จัดหารายได้จากการบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อให้ได้ประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิด คุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน โดยมีขอบข่ายภารกิจของงาน ได้แก่

- 2.1 การจัดทำและเสนอของงบประมาณ
- 2.2 การจัดสรรงบประมาณ
- 2.3 การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานเงินและผลการดำเนินงาน
- 2.4 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
- 2.5 การบริหารงานการเงิน
- 2.6 การบริหารบัญชี
- 2.7 การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

3. ด้านการบริหารงานบุคคล เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถ ปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารบุคคลให้เกิดความ คล่องตัว อีสร่ภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีขอบข่ายภารกิจของงาน ได้แก่

- 3.1 การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง
- 3.2 การจัดสรรและการบรรจุแต่งตั้ง
- 3.3 การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
- 3.4 วินัยและการรักษาวินัย
- 3.5 การออกจากราชการ

4. ด้านการบริหารทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรให้บริการ งานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการ ประสานส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและการ จัดการศึกษาศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้น ความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และ องค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีขอบข่าย ภารกิจของงาน ได้แก่

- 4.1 การดำเนินงานธุรการ
- 4.2 งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 4.3 งานพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- 4.4 การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
- 4.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
- 4.6 งานเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 4.7 การส่งเสริม สนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป
- 4.8 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
- 4.9 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
- 4.10 การรับนักเรียน
- 4.11 การส่งเสริมและประสานงานการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย
- 4.12 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 4.13 งานส่งเสริมงานกิจการนักเรียน
- 4.14 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
- 4.15 การส่งเสริมและสนับสนุนและประสานงานการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
- 4.16 งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น
- 4.17 การจัดระบบการควบคุมในหน่วยงาน
- 4.18 งานบริการสาธารณะ
- 4.19 งานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น

จึงสรุปได้ว่า ขอบข่ายของงานบริหารสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป โดยมีงานด้านวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา และงานด้านอื่นๆ เป็นงานส่งเสริมสนับสนุน

2. แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร

2.1 ความหมายของการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร

กระทรวงศึกษาธิการ (2546ก : 33) ให้ความหมายของการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารไว้ว่า การส่งเสริมสนับสนุนเป็นภารกิจหนึ่งในงานการบริหารทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหลักสูตรและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2545 โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.2 ความสำคัญของการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร

ปรัชญา เวสารัชช์ (2545 : 6) กล่าวถึงความสำคัญของการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารไว้ว่า เนื่องจากการจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่เป็นระบบ ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบ ขั้นตอน กติกาและวิธีการดำเนินการ มีทรัพยากรต่าง ๆ สนับสนุน และต้องมีกระบวนการประเมินผลการจัดการศึกษาที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้ ผลผลิตของการจัดการศึกษา ได้แก่ ผู้ที่ได้รับการศึกษา ส่วนผลลัพธ์หรือผลสะท้อนสุดท้าย คือ การมีพลเมืองที่มีคุณภาพ และสังคมมีสภาพที่พึงประสงค์ การจัดการศึกษาต้องการทรัพยากร (คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี) สนับสนุนจำนวนมาก ต้องการคนที่ได้รับการฝึกฝนเฉพาะด้าน ที่มีความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญมาดูแลรับผิดชอบ ไม่ว่าจะเป็นการรับผิดชอบด้านการสอน การบริหาร หรือการสนับสนุน ตัวอย่าง เช่น ครูที่ดีต้องได้รับการศึกษาอบรมอย่างดี มีความรู้ความชำนาญ และมีคุณลักษณะเหมาะสมกับการเป็นครู การเป็นครูจึงเป็นที่ยอมรับว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูง เนื่องจากสังคมเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การจัดการศึกษาจึงได้รับการปรับเปลี่ยนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เหมาะสมกับความจำเป็นของแต่ละยุคสมัย การจัดการศึกษาที่อยู่กับที่ย่อมหมายถึงความถ้อยแท้ไม่เหมาะสม ไม่คุ้มประโยชน์

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 กำหนดว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 10 ได้ระบุไว้เช่นกันว่า รัฐจะต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปวิทยาการต่างๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ (มาตรา 81 รัฐธรรมนูญ) ส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ

สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูล และแหล่งเรียนรู้ช่องทางเพื่อเพียงและมีประสิทธิภาพ (มาตรา 25 พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542) การดำเนินการเช่นนี้ ครูอาจถือเป็นโอกาสในการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เยี่ยมชมหรือใช้ศึกษาเนื้อหาวิชาที่ครูสอน แทนที่จะตรงผู้เรียนไว้แต่ในชั้นเรียนเท่านั้น

บทบาทของสถานศึกษาในการจัดการศึกษา คือ การวางแผน จัดทำหลักสูตร และจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของนักเรียน จัดและบริหาร ชั้นเรียน จัดและดูแลรักษาอุปกรณ์ ตลอดจนอาคารสถานที่ บริหารงานวิชาการ การเงิน บริหารงาน บุคคล ดูแลสุขภาพอนามัยของผู้เรียน สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ได้กำหนดบทบาทสำคัญไว้ดังนี้

1. จัดการเรียนการสอน โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมในการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับ ความสนใจและความถนัดของผู้เรียน หมายความว่า ผู้สอนต้องถือว่าผู้เรียนเป็นคนที่สำคัญที่สุด เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน การจัดการเรียนการสอนก็ต้องคำนึงถึงความแตกต่าง ดังกล่าว เช่น จัดให้คนเรียนช้าทำกิจกรรมที่ช่วยเน้นให้เข้าใจอย่างค่อยเป็นค่อยไป ส่วนคนเรียนเร็ว ที่เข้าใจแล้วได้รับกิจกรรมเสริมอย่างอื่น แต่อย่างน้อย ผู้เรียนที่แตกต่างกันก็ควรได้รับความรู้ความ เข้าใจเนื้อหาวิชาใกล้เคียงกัน

2. ฝึกทักษะและวิคิด สถานศึกษามีหน้าที่ฝึกฝนผู้เรียนให้รู้จักคิด เพิ่มพูนทักษะในการ จัดการ ฝึกฝนการเผชิญสถานการณ์และปัญหาต่างๆ และสามารถประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ปัญหา หมายความว่า การเรียนการสอนที่ดีไม่ใช่นั่นที่การท่องจำสาระในหนังสืออย่างเดียว แต่ต้องเตรียมตัวผู้เรียนให้รู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหา เช่น อาจสมมติสถานการณ์ให้คิดแก้ปัญหา และ ถามเหตุผล ข้อดีข้อเสียเพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเผชิญชีวิตได้

3. จัดให้เรียนรู้จากประสบการณ์ การเรียนรู้ที่ดีต้องมาจากการฝึกฝนปฏิบัติจริงของผู้เรียน โดยครูและสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เยี่ยมชมสถานที่ และเรียนรู้จากประสบการณ์ใน ชีวิตจริง เช่น พาชมโรงงาน เยี่ยมหมู่บ้านหัตถกรรม และจัดกิจกรรมฝึกปฏิบัติให้สามารถทำได้จริง (ฝึกทอผ้า ฝึกเขียนภาพ ฝึกปั้นดินเหนียว ฯลฯ) ฝึกให้รู้จักคิดเป็น และส่งเสริมบรรยากาศให้ผู้เรียน รักการอ่านเพื่อจะได้สนใจใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้สถานศึกษายังมีหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และส่งเสริมการเรียนรู้ในลักษณะต่าง ๆ และขณะเดียวกัน สถานศึกษา ควรส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ในทุกเวลาทุกสถานที่ โดยร่วมมือกับทุกฝ่าย คือ บิดามารดา ผู้ปกครอง และคนในชุมชน เพื่อ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ในทุกโอกาส

บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษา รัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจในการจัดกิจกรรมสาธารณะ ซึ่งรวมทั้งด้านการศึกษาแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในปัจจุบัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี บทบาทในการจัดการศึกษาอยู่แล้ว และมีแนวโน้มที่จะได้รับบทบาทนี้มากขึ้น ซึ่งต้องใช้ระยะเวลา หนึ่งเพื่อส่งเสริมให้เกิดความพร้อมกว่าที่เป็นอยู่ในการจัดการศึกษาของท้องถิ่น กระทรวงการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมยังมีหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนหลายประการ ดังนี้

1. กำหนดหลักเกณฑ์ โดยรัฐมีหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อม ในการจัดการศึกษาของท้องถิ่น ซึ่งเป็นการดูแลเชิงมาตรฐาน ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใดที่ยังไม่ได้จัดการศึกษาต้องการจัดการศึกษาขึ้น เช่น ต้องการตั้งโรงเรียนในเขตพื้นที่ที่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบ รัฐก็ต้องดูแลว่าการศึกษานี้สอดคล้องกับความต้องการของ คนในท้องถิ่นหรือไม่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมเพียงใด ทั้งนี้เพื่อประกันว่าเมื่อ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาแล้ว ประชาชนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

2. การสนับสนุน รัฐมีหน้าที่ประสานส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถ จัดการศึกษาได้สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐาน เป็นบทบาทช่วยเหลือส่งเสริม แต่รัฐจะ ไม่เข้าไปแทรกแซงและบังคับบัญชา ในแง่ที่รัฐมีหน้าที่ให้ข้อมูล ให้แนวทาง และให้คำแนะนำเพื่อ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยกระดับการจัดการศึกษาของตน

3. เสนอแนะงบประมาณ กระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีหน้าที่เสนอแนะ การจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งต้องคำนวณ ค่าใช้จ่ายต่อหัว ผู้เรียน และเสนอแนะให้หน่วยจัดสรรงบประมาณพิจารณา แต่กระทรวง ไม่ได้ มีหน้าที่จัดสรรงบประมาณการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (วิจิตร ศรีสยาน, 2543 : 9)

การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ถึงแม้เป็นสิทธิหน้าที่ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นโดยมีงบประมาณของท้องถิ่นสนับสนุน แต่ก็ต้องเป็นไปตามเกณฑ์และมาตรฐาน ที่รัฐกำหนด เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายการศึกษา มีระบบประกันคุณภาพ ครูและผู้บริหาร การศึกษามีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และได้รับการประเมินคุณภาพจากภายนอกด้วย ซึ่งก็หมายความว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้ดูแลสถานศึกษาก็ต้องรับผิดชอบในการจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานด้วย

4. บทบาทของเอกชนในการจัดการศึกษา รัฐส่งเสริมให้เอกชนสามารถจัดการศึกษาได้ ทุกระดับและทุกประเภท โดยรัฐต้องคำนึงถึงการจัดการศึกษาของเอกชนเพื่อมิให้การจัดการศึกษา ของรัฐส่งผลกระทบต่อการทำงานของเอกชน เช่น ไม่จัดสถานศึกษาแข่งขันในพื้นที่เดียวกัน

จนทำให้เอกชนไม่สามารถประกอบกิจการต่อไปได้ ในกรณีเช่นนี้ รัฐควรเข้าไปส่งเสริมสนับสนุนให้เอกชนยกระดับคุณภาพมากกว่าเพื่อสนับสนุนการศึกษาของเอกชน รัฐมีหน้าที่ให้การสนับสนุนด้านต่าง ๆ เช่น เงินอุดหนุน การลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษี และจัดสิทธิประโยชน์อื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ทางการศึกษาแก่สถานศึกษาเอกชนตามความเหมาะสม ซึ่งเป็นหลักการเดียวกันกับการสนับสนุนครอบครัว กลุ่มบุคคล องค์กรประชาชน และองค์กรสังคมอื่น ๆ นอกจากนี้ รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการเพื่อให้สถานศึกษาเอกชนมีมาตรฐานและสามารถพึ่งตนเองได้

5. บทบาทของบุคคล ครอบครัว และสถาบันสังคมในเข้าร่วมในการจัดการศึกษาได้หลายประการ ทั้งในการจัดการศึกษาซึ่งต้องได้รับสิทธิประโยชน์ดังได้กล่าวแล้ว แต่ต้องเป็นไปอย่างมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน นอกจากนี้ ยังมีบทบาทร่วมในการจัดการศึกษาที่เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรัฐจัดให้แก่บุตรหลานของตนอีกหลายประการ เช่น ร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลานตน ได้แก่ เลือกสถานศึกษาให้บุตรหลาน ร่วมตัดสินใจทิศทางการศึกษาของบุตรหลาน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร พัฒนาการของบุตรหลาน และการเรียนการสอนประจำวัน ร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผลการศึกษา ได้แก่ ร่วมแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนะการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ติดตามการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาและครูให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา และให้ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษา ผู้ปกครองอาจร่วมในกิจกรรม การเรียนการสอน หรือร่วมกิจกรรมอื่นที่สถานศึกษาจัด ซึ่งหากสถานศึกษามีแนวทางสนับสนุนที่ดีก็จะส่งผลดีต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นเอง ร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษา โดยสนับสนุนด้านความคิด การเป็นผู้นำ การเป็นกรรมการ การร่วมประชุม การให้คำปรึกษาแนะนำ การให้ข้อมูลความคิดเห็น การปกป้องดูแล การสนับสนุนทรัพยากรการเงิน วัสดุอุปกรณ์ การร่วมดำเนินโครงการ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

2.3 ขอบข่ายของการส่งเสริมสนับสนุนบริหาร

การส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546ก : 69) เป็นการทำงานหนึ่งในงานด้านการบริหารทั่วไป โดยมีขอบข่ายในการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านบริหารทั่วไป ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ และประสิทธิภาพ

3. ความเป็นมาของการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารสถานศึกษา

3.1 กรมสามัญศึกษากับการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร

กรมสามัญศึกษา (2548 : ออนไลน์) มีหน้าที่จัดและส่งเสริมการมัธยมศึกษา การศึกษาสงเคราะห์และการศึกษาเพื่อคนพิการ โดยมีโรงเรียนและหน่วยงานให้บริการและให้การศึกษา

อยู่ในความรับผิดชอบจำนวนหนึ่งและประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา แบ่งส่วนราชการออกเป็นกองและหน่วยงานเทียบเท่ากอง ดังนี้ 1. สำนักงานเลขาธิการกรม 2. กองการเจ้าหน้าที่ 3. กองการมัธยมศึกษา 4. กองการศึกษาสงเคราะห์ 5. กองการศึกษาเพื่อคนพิการ 6. กองคลัง 7. กองแผนงาน 8. กองพัสดุและอุปกรณ์การศึกษา 9. กองออกแบบและก่อสร้าง 10. หน่วยงานนิเทศก์ 11. หน่วยงานตรวจสอบภายใน 12. สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด 13. สำนักงานลูกเสือ กรมสามัญศึกษา

หน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละกองหรือหน่วยงานโดยมีสรุป ดังนี้

1. สำนักงานเลขาธิการกรม มีหน้าที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการช่วยอำนวยความสะดวกและประสานงานบริการและบริหารทั่วไป กิจการพิเศษ งานสารบรรณ การประชาสัมพันธ์โดยเป็นศูนย์กลางในการติดต่อราชการและการสั่งการต่าง ๆ ของกรม ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารและบริการอื่น ๆ ที่ไม่ได้กำหนดไว้ว่าเป็นหน้าที่ของหน่วยงานใด

2. กองการเจ้าหน้าที่ มีหน้าที่จัดระบบงานและบริหารงานบุคคลของกรม ดำเนินการเกี่ยวกับงานนิติกรรมและสัญญางานเกี่ยวกับความรับผิดชอบในทางแพ่งและงานคดีที่มีอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรม ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

3. กองมัธยมศึกษา มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในความรับผิดชอบของกรม ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

4. กองการศึกษาสงเคราะห์ มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสงเคราะห์ที่ประสานงานกับหน่วยงานและองค์กรทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อการระดมทุนและทรัพยากรสำหรับการจัดการศึกษาสงเคราะห์ ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

5. กองการศึกษาเพื่อคนพิการ มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการประสานงานกับหน่วยงานและองค์กรทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อการระดมทุนและทรัพยากรสำหรับการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

6. กองคลัง มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชีและงบประมาณของกรม ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

7. กองแผนงาน มีหน้าที่เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาในการกำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา การศึกษาสงเคราะห์ และการศึกษาเพื่อ

คนพิการ จัดทำแผนงานหรือโครงการของกรม พิจารณาจัดทำวิเคราะห์แผนงานและโครงการ การตั้งงบประมาณประจำปีของหน่วยงานในสังกัด จัดทำและประสานแผนการปฏิบัติงานของกรม ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนแม่บทของกระทรวง รวมทั้งเร่งติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานตาม แผนงานและโครงการ จัดทำระบบการสำรวจ การจัดเก็บ การประมวลผล และการใช้ประโยชน์ข้อมูลของหน่วยงานในสังกัดและเป็นศูนย์รวมข้อมูล ปฏิบัติงานร่วมกับหรือ สนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

8. กองพัสดุและอุปกรณ์การศึกษา มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการพัสดุ อาคารสถานที่ และยานพาหนะของกรม ผลิตภัณฑ์แบบอุปกรณ์การศึกษา ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการ ปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

9. กองออกแบบและก่อสร้าง มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการก่อสร้างของกรมปฏิบัติงาน ร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

10. หน่วยงานนิเทศก์ มีหน้าที่ดำเนินการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ของกรม นิเทศและฝึกอบรมบุคคลากรในสถานศึกษาของกรม ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุน การปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

11. หน่วยตรวจสอบภายใน มีหน้าที่ตรวจสอบด้านการเงิน การบัญชี ว่าได้ดำเนินการ อย่างถูกต้องตามคำสั่ง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุน การปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

12. สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด มีหน้าที่ดำเนินการประสานงานเกี่ยวกับการจัด และ ส่งเสริมการศึกษาระดับมัธยมศึกษา การศึกษาสงเคราะห์ และการศึกษาเพื่อคนพิการ ในเขตจังหวัด นั้น ๆ ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับ มอบหมาย

3.2 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกับการส่งเสริมสนับสนุน งานบริหาร

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 1-4) มีฐานะเป็นกรม สังกัด กระทรวงศึกษาธิการ มีหน่วยงานทั้งระดับจังหวัดอำเภอ/กิ่งอำเภอและโรงเรียนกระจายอยู่ในทุกสภาพ พื้นที่ทั่วประเทศมีภารกิจที่สำคัญคือ การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาภาคบังคับ ตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ให้การศึกษาแก่เด็กไทยทุกคนที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์ การศึกษาภาคบังคับอย่างทั่วถึงเพื่อให้ให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2523) ต่อมารัฐบาลมีนโยบายขยาย โอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่

22 พฤษภาคม 2533 และมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 14 พฤษภาคม 2534 ให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จัดการศึกษา 3 ระดับ ในโรงเรียนประถมศึกษาคือระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น โดยบทบาทอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2535 และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2533 และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2534 มีภารกิจหลักที่สำคัญดังนี้

1. จัดทำนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น
2. จัดโรงเรียนประถมศึกษาหรือจัดบริการทางการศึกษาในรูปแบบอื่นๆ เพื่อให้เด็กที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้เรียนอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะในท้องถิ่นชนบททั่วประเทศ
3. จัดโรงเรียนประถมศึกษาหรือจัดบริการทางการศึกษาในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อให้เด็กวัยก่อนเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ ได้รับการเตรียมความพร้อมอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะในท้องถิ่นชนบททั่วประเทศ
4. จัดทำงบประมาณและจัดสรรเงินงบประมาณและเงินอื่นที่นำมาใช้ในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น
5. จัดทำมาตรฐานด้านวิชาการอาคารสถานที่และค่าใช้จ่ายของโรงเรียน
6. บริหารงบประมาณและควบคุมตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ ของหน่วยงานในสังกัด
7. พัฒนาแนวทางการจัดประสบการณ์ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น และจัดหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ
8. จัดระบบงานและบริหารงานบุคคลรวมทั้งบริการส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดทั่วประเทศ
9. พัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้บรรลุตามจุดหมายของแนวการจัดประสบการณ์ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น
10. นิเทศ ติดตาม ประเมินผล การจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น
11. พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าทางวิชาการ และการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

12. รวบรวมข้อมูลวิจัยและส่งเสริมการวิจัยในระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น
13. ปฏิบัติงานอื่นตามที่กฎหมายกำหนด
14. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 281-289) มีโครงสร้างการบริหารงานตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 กระจายอำนาจการบริหารออกเป็น 5 ระดับ คือ ระดับชาติ กฎหมายกำหนดให้มีคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการประถมศึกษา ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พร้อมทั้งพิจารณางบประมาณ การกำหนดมาตรฐานด้านวิชาการ และการเสนอแต่งตั้งเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีฐานะเป็นกรม สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบการปฏิบัติราชการ ให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ หรือตามที่กฎหมายกำหนด โดยมีเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเป็นผู้บังคับบัญชา ระดับจังหวัดมีคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการประถมศึกษาภายในจังหวัด โดยสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและไม่ขัดกับนโยบายของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ให้ความเห็นชอบในการจัดสรรงบประมาณ การพิจารณาการรวมเลิกตั้งโรงเรียน การแต่งตั้งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ การพิจารณาความคิดความชอบประจำปี หรือหน้าที่อื่นที่กฎหมายกำหนด หรือที่คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนด มีสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเป็นหน่วยงานราชการที่ขึ้นตรงต่อสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปฏิบัติงานราชการของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด มีผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชา ระดับอำเภอ/กิ่งอำเภอ มีคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอเป็นกรรมการ มีหน้าที่ประสานงานดำเนินงานการศึกษาของโรงเรียนในอำเภอ/กิ่งอำเภอเสนอและแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน และการเสนอพิจารณาความคิดความชอบของข้าราชการครูภายในอำเภอ/กิ่งอำเภอให้คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดเห็นชอบ ปฏิบัติงานอื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย โดยมีสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอเป็นหน่วยงานบริการสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติงานธุรการคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ มีหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ เป็นผู้บังคับบัญชา ระดับกลุ่มโรงเรียน กฎหมายกำหนดให้รวมโรงเรียนภายในเขตปกครองท้องถิ่นที่ความรับผิดชอบของ

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ เข้าเป็นกลุ่มโรงเรียน คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีผู้บริหารโรงเรียนและผู้แทนข้าราชการครู และผู้บริหารโรงเรียนภายในกลุ่มคนหนึ่ง เป็นประธาน กลุ่มโรงเรียน มีหน้าที่วางแผนปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียน ระดับโรงเรียน มีผู้บริหารโรงเรียนได้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้บังคับบัญชา ควบคุม ดูแลการปฏิบัติงานของครูภายในโรงเรียน เพื่อให้เกิดผลดีต่อการเรียน การสอนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแก่นักเรียนภายใต้ความร่วมมือของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน

3.3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกับการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร

กระทรวงศึกษาธิการ (2546ก : 5-6) กล่าวว่า การส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารเป็นภารกิจหนึ่งของงานการบริหารทั่วไป ที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกการบริหารงานวิชาการ ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหลักสูตร และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริมสนับสนุน และอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบมุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จากความเชื่อดังกล่าว จึงเกิดการกระจายอำนาจการบริหารจัดการลงสู่สถานศึกษา มีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจน การมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 11-12) มีภารกิจเกี่ยวกับการจัดและการส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐานตามความในมาตรา 8 และมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุน การจัดการศึกษา เช่น สนับสนุนทรัพยากร การจัดตั้ง จัดสรรทรัพยากร และบริหารงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาระบบการบริหาร และส่งเสริม ประสานงานเครือข่าย ข้อมูลสารสนเทศ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการเรียนการสอน รวมทั้งส่งเสริมการนิเทศ การบริหารและการจัดการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแล การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาสและผู้มีความสามารถพิเศษ ส่งเสริม การจัดการศึกษา
ขั้นพื้นฐานของเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน
องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นของเขตพื้นที่การศึกษา โดย
มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน ดังนี้

1. สำนักอำนวยการ มีอำนาจหน้าที่ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการ
ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ความร่วมมือด้านความมั่นคงของชาติ และกิจการ
พิเศษ รวมทั้งประชาสัมพันธ์และเผยแพร่เกี่ยวกับงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สนับสนุนการปฏิบัติ
งานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

2. สำนักการคลังและสินทรัพย์ มีอำนาจหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงาน
อื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

3. สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่ส่งเสริม และ
ประสานงานการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุน
การปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

4. สำนักทดสอบทางการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ส่งเสริมวิชาการด้านการทดสอบ และ
ประเมินผลทางการศึกษา รวมถึงการพัฒนาบุคลากรด้านการทดสอบและประเมินหรือที่ได้รับ
มอบหมาย

5. สำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน มีอำนาจหน้าที่ส่งเสริมการนำเทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสารไปใช้ในการเรียนการสอนการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึงและเสมอภาค
ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

6. สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่ส่งเสริมการระดม
ทรัพยากรเพื่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน สนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่
ได้รับมอบหมาย

7. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีอำนาจหน้าที่จัดระบบสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวก
การศึกษาสำหรับคนพิการและผู้ด้อยโอกาส สนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น
ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

8. สำนักพัฒนาวัตกรรมการจัดการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ ติดตาม
และประเมินผล เกี่ยวกับการนำรูปแบบและนวัตกรรมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไปปฏิบัติ
สนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

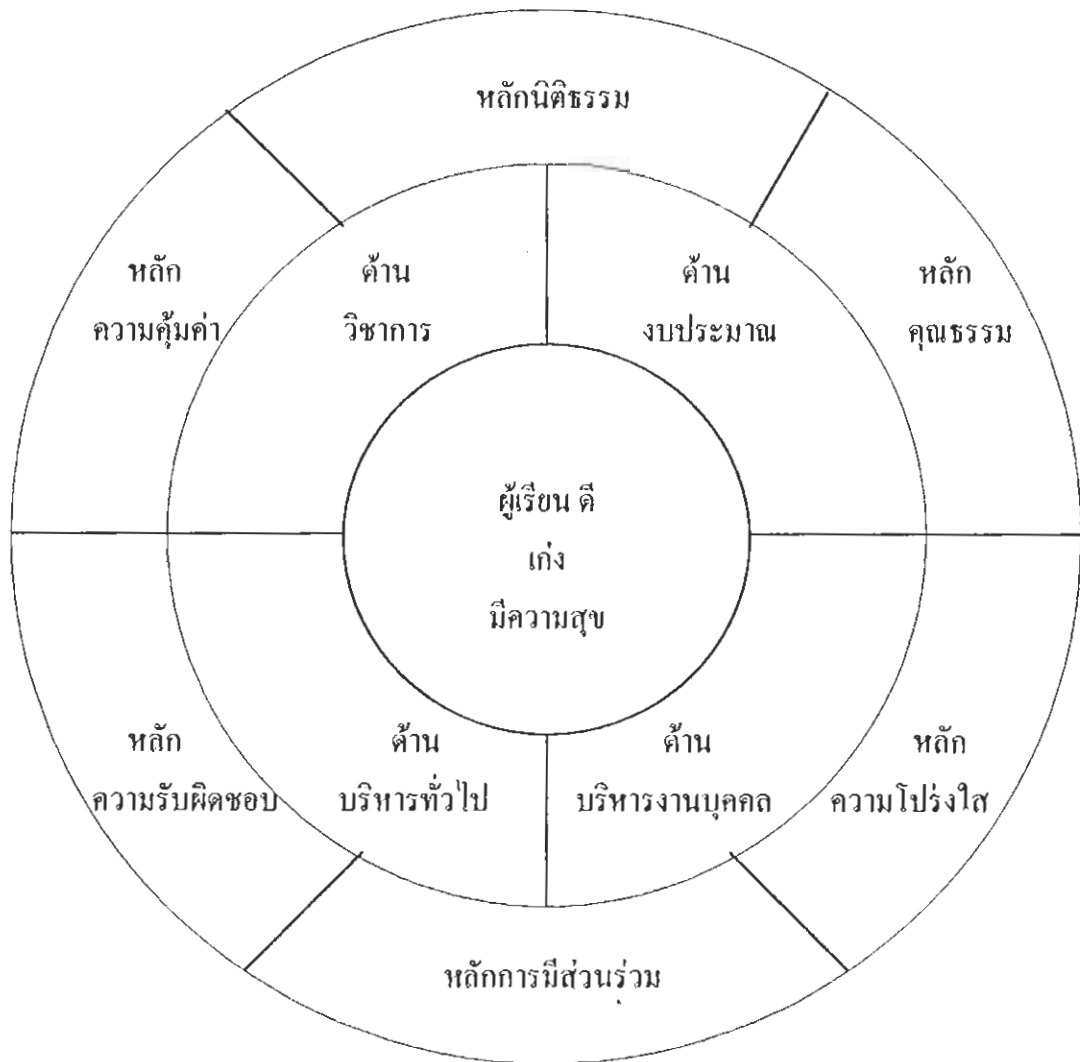

9. สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

10. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและการเรียนรู้ และหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ และดำเนินงานเกี่ยวกับงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ส่งเสริม สนับสนุนและประสานการพัฒนาระบบและมาตรฐานการแนะแนว พัฒนาและส่งเสริมเกี่ยวกับภาษาไทยและการแปล ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

3.4 สถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลกับการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร

กระทรวงศึกษาธิการ (2546ก : 9-31) กล่าวว่า การกำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญที่จะทำให้สถานศึกษามีอิสระ มีความเข้มแข็งในการบริหาร เพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างคล่องตัว รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่นและประเทศชาติ ดังนั้นสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องจัดระบบการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ มีการรวบรวมและจัดระบบข้อมูล วางแผนและดำเนินการตามแผน ศึกษากฎหมาย กฎ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง ใช้การบริหารที่เน้นการมีส่วนร่วม เนื่องจากสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล มีสถานภาพเป็นทั้งบุคคลธรรมดา และนิติบุคคลที่อยู่ภายใต้กฎหมายมากกว่าสถานศึกษาที่ไม่เป็นนิติบุคคล ดังนั้น ในการบริหารงาน ผู้อำนวยการสถานศึกษา ในฐานะผู้แทนนิติบุคคลจึงควรระมัดระวัง นอกจากจะมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้ถือปฏิบัติแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการดำเนินกิจการหรือบริหารงานทั้งงานวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารงานทั่วไป ให้มีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School based management) และโดยยึดหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (Good governance) ที่เรียกว่า “ธรรมาภิบาล” เป็นเครื่องมือในการนำวิสัยทัศน์และนโยบายไปสู่การปฏิบัติอันได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบต่อสังคม และหลักความคุ้มค่า นำมาบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาซึ่งได้แก่การดำเนินงานด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป โดยมีเป้าหมาย คือทำให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข สามารถแสดงความสามารถของการบริหารจัดการศึกษาได้ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 แสดงความสัมพันธ์ของการบริหารจัดการศึกษา

ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ. 2546ก : 31

4. แนวทางปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร ของสถานศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารของสถานศึกษาจากหน่วยงานและนักวิชาการ ต่าง ๆ ได้แก่ กรมพัฒนาชุมชน (2547 : ออนไลน์) ; กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักเรียน (2548 : ออนไลน์) ; กระทรวงศึกษาธิการ (2546ก : 34) ; กระทรวงศึกษาธิการ (2546ข : 68-69) ; จุฬารัตน์ เอ็มกมล (2544 : บทความ) ; ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544 : 32-133) ; วีรวัช มาฆะศิริรานนท์ (2542 : 25-29) ; สมสุข วงศ์สกุล (2542 : บทความ) โดยมีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักเรียน (2548 : ออนไลน์) กล่าวถึงแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาต่าง ๆ ไว้ดังนี้ 1) กำหนดนโยบายให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน 2) ส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมกิจกรรมและพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียน 3) ส่งเสริมสนับสนุนข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการ 4) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตและส่งเสริมความประพฤตินักเรียน 5) ส่งเสริมประสานการจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการ 6) ศึกษาวิจัยติดตามประเมินผล เพื่อการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์

กรมพัฒนาชุมชน (2547 : ออนไลน์) กล่าวถึง แนวทางการส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้วยการทำแผนจากผลการวิเคราะห์ (SWOT) อย่างเป็นระบบ คือ 1) ส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการจัดทำแผน 2) ส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือระหว่างชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเอกชน ในการสนับสนุนการดำเนินงานตามแผน 3) ประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในการส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน 4) ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการตัดสินใจร่วมกันของคนในชุมชน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546ก : 34) กล่าวถึงการส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการว่า ได้แก่ 1) ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอน และส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู 2) กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผล ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน และพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน 3) ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย แนวทางการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน การบริหารงานวิชาการ ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานด้านวิชาการ ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหาพัฒนาและใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล การพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 4) ดำรงแหล่งการเรียนรู้ จัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน ส่งเสริมสนับสนุนวิชาความรู้ทางวิชาการ ดำรงความดีของการสนับสนุนวิชาการ จัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิดและเทคนิคทักษะทางวิชาการ ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการ ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาวิชาการและการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546ข : 68-69) ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุนงานบริหารของสถานศึกษา 5 ขั้นตอนได้แก่ 1) สำรวจความต้องการจำเป็นของ ด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป 2) จัดระบบส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการบริหารงานด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป 3) จัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานทุกด้าน 4) ติดตาม ประเมินผลการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของบุคลากร ในด้านต่าง ๆ 5) นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวก ด้านต่าง ๆ ให้มีความยืดหยุ่นคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ

จุไรรัตน์ เอิบกมล (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียน พบว่าผู้บริหารควรวางแผน ประสานงาน มอบหมายงาน จัดระบบข้อมูล สารสนเทศ การพัฒนาหลักสูตร การนิเทศงาน ครูผู้สอนใช้ความรู้ความสามารถในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนการผลิตการใช้สื่อการสอนซ่อมเสริม การจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อ การเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การได้รับจัดสรรงบประมาณได้รับเงินสนับสนุน จัดอาคาร สถานที่ การให้บริการต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนแก่นักเรียน จัดตั้งคณะกรรมการโรงเรียน การใช้ บริการจากชุมชน การร่วมมือกับชุมชนในการจัดกิจกรรม การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และทรัพยากร ในท้องถิ่น ควรจัดแหล่งความรู้ บริการข้อมูลข่าวสาร ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้ศึกษาต่อ ให้สูงขึ้น และนำข่าวสารการพัฒนางานวิชาการ ประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานระดับโรงเรียนทราบ อย่างต่อเนื่อง ควรให้การสนับสนุน การอบรม ประชุมสัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทั้งแก่ผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอน จัดโครงการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง จัดให้มีการกำกับติดตามการนิเทศ สรุปรูปปัญหาของโรงเรียนเพื่อให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ เพื่อสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา นำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผนและพัฒนาต่อไป

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544 : 32-133) กล่าวถึงจิตวิทยาการบริหารบุคคลว่า ควรให้ การสนับสนุนให้บุคคลมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับงาน ส่งเสริมให้ได้รับการสนับสนุน จากสังคมให้มีส่วนร่วม 4 ประการ คือ การมีส่วนร่วมทางอารมณ์ ความช่วยเหลือกันทางวัตถุและ การได้บริการ การให้ข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งรอบข้าง การให้การประเมินผลจากข่าวสาร เพื่อให้เกิดการ ยอมรับและสนับสนุนซึ่งกันและกัน ซึ่งสมาชิกในกลุ่มที่ทำงานเป็นทีมต้องมีบทบาทที่จะพยายาม ทำงานร่วมกันได้แก่ เป็นผู้ประสานงาน เป็นผู้ผ่อนคลายความเครียด เป็นผู้ให้กำลังใจ เป็นผู้ สนับสนุนและอำนวยความสะดวก ให้ข้อมูล มีความคิดสร้างสรรค์ทำงานร่วมกันเป็นทีม และเป็นผู้ สรุปรูปและประเมินผล โดยมีปัจจัยด้านการจัดการ ได้แก่ การส่งเสริมความมั่นคงในการทำงาน การส่งเสริมความก้าวหน้าในอาชีพ การมอบหมายหน้าที่ชัดเจน การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมและ

สถานที่ทำงาน ผู้บังคับบัญชาให้การสนับสนุน มีการติดต่อสื่อสารอย่างเปิดเผย มีอิสระในการทำงาน ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีในทีมงาน การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล ส่งเสริมการพัฒนาตนเองของพนักงาน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ขวัญกำลังใจผู้ร่วมงาน

วีรุธ มามะศิริานนท์ (2542 : 25-29) ได้กล่าวถึงกลยุทธ์ความสำเร็จของการบริหารองค์กร เพื่อมุ่งสู่ความเป็นองค์กรฉลาดคิดและสร้างสรรค์ 5 ประการ ดังนี้ 1) มีความมุ่งมั่นและมุ่งหวังที่จะเป็นองค์กรฉลาดคิดและสร้างสรรค์ 2) มีความทุ่มเท ก้าวไปสู่วision เป้าหมายและกลยุทธ์ขององค์กร 3) มีระบบการบริหารที่สนับสนุน 4) มีการกระตุ้นเร่งเร้าให้ผู้ร่วมงานมุ่งความสนใจไปยังปัญหาต่าง ๆ 5) เน้นความคิดความเข้าใจเชิงระบบและวิธีการเชิงวิเคราะห์ แต่ถ้าระบบการบริหารงานภายในไม่สนับสนุนหรือบรรยากาศไม่เอื้ออำนวยโอกาสที่จะเกิดเป็นองค์กรฉลาดคิดและสร้างสรรค์นั้นคงเป็นไปได้ยาก

สมสุข วงศ์สกุล (2542 : บทคัดย่อ) การบริหารคุณภาพงานวิชาการด้วยวัฏจักรเคมิงตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 พบว่า ผู้บริหารจะต้องจัดการเกี่ยวกับหลักสูตร และการสอน ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมด้านการกำหนดหลักสูตร การวางแผน จัดสรรเครื่องมือ อุปกรณ์ การสอน การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ การนิเทศติดตามผล การสร้างขวัญและกำลังใจ ส่วนองค์ประกอบด้านครู ได้แก่ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอน ทักษะติดต่อวิชาชีพ การได้รับการอบรมความรู้เรื่องหลักสูตรและการสอน การจัดการเรียนการสอน การใช้เวลาของครู ตลอดจนความร่วมมือระหว่างครู เป็นต้น ปัจจุบันพบว่าโรงเรียนขาดบุคลากรและครูที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการวางแผน ด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล ขาดงบประมาณสนับสนุนในด้านการปฏิบัติตามแผนงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูต้องรับผิดชอบชั่วโมงการสอนจำนวนมาก ทำให้ครูขาดความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาวิธีสอน สื่อการเรียนการสอนและหนังสือในห้องสมุดมีไม่เพียงพอ

จากการศึกษาแนวทางการปฏิบัติหรือขั้นตอนกระบวนการและกิจกรรมในการปฏิบัติงาน การส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารของหน่วยงานและนักวิชาการ ได้เป็นแนวทางการปฏิบัติงาน การส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารแล้ว 6 ชั้น ดังนี้

1. ชั้นสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ
2. ชั้นจัดระบบการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร
3. ชั้นจัดทำแผนปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร
4. ชั้นดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร
5. ชั้นนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล
6. ชั้นปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนางานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร

ตาราง 1 (ต่อ)

แนวปฏิบัติแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร	นร.								
	1. ส่งเสริมศักยภาพ	2. กรมพัฒนาชุมชน	3. กระทรวง (2546ก)	4. กระทรวง (2546ข)	5. จุฬารัตน์ ฝึกอบรม	6. วิทยาลัยการศึกษาราชบุรี	7. วิทยาลัยการนันท	8. สมสุข วงศ์สกุล	รวม
ขั้นปรับปรุงผลเพื่อแก้ไขและพัฒนางานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร	/	/	/	/	/	/	/	/	8
42. แก้ไขแผนการปฏิบัติงาน	/	/	/	/	/	/	/	/	7
43. ปรับปรุงแผนปฏิบัติงาน	/	/	/	/	/	/	/	/	7
44. พัฒนาแผนปฏิบัติงาน	/	/	/	/	/	/	/	/	8
45. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์	/	/	/	/	/	/	/	/	8

จากตาราง 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารของหน่วยงานและนักวิชาการแล้ว พบว่า ยังไม่มีแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ผู้วิจัยได้นำขั้นตอน กระบวนการ และกิจกรรมของหน่วยงานและนักวิชาการเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร นำมาสังเคราะห์และบูรณาการ จัดลำดับความสำคัญตามขั้นตอนและกระบวนการ สามารถสรุปเป็นแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร ที่นำไปเป็นกรอบความคิดในการวิจัย ได้จำนวน 6 ชั้น ได้แก่ 1) ดำรงสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ได้แก่ แต่งตั้งคณะทำงานสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร ดำรงสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร จัดเก็บรวบรวมข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร 2) จัดระบบการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร ได้แก่ นำข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการสำรวจความต้องการมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ตามลักษณะการส่งเสริมสนับสนุน จัดหมวดหมู่ตามลักษณะตามลำดับและความสำคัญการส่งเสริมสนับสนุน เลือกลงแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารที่ต้องการส่งเสริมสนับสนุน 3) จัดทำแผนปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร

ได้แก่ ประชุมคณะครู บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร แต่งตั้ง คณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติงาน การส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร กำหนดกิจกรรม เป้าหมาย ผลผลิต ตัวชี้วัดความสำเร็จการ ส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานและแผนการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ ประเมินผลการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร 4) ดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานการ ส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร ได้แก่ ดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนโดย คณะทำงานที่ได้รับมอบหมายและบุคลากรทุกคน ให้เป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน และตัวชี้วัดที่ กำหนด โดยการจัดหาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี งบประมาณ จัดแหล่งการเรียนรู้/แหล่งค้นคว้า หาความรู้ บริการสิ่งพิมพ์ ข่าวสาร สื่อความรู้ จัดทำศูนย์ปฏิบัติการ/ศูนย์บริการสื่อการเรียนการสอน พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านความรู้ความสามารถ ความก้าวหน้าทางวิชาชีพ และคุณธรรม จริยธรรมของครูและบุคลากร พัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรและชุมชน ประสานความร่วมมือ กับเครือข่ายและหน่วยงานอื่นของรัฐ จัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการทำงาน พัฒนาการ ทำวิจัย และการทำวิทยากรใหม่ ๆ ของบุคลากร 5) นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล นิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน ปฏิทิน ปฏิบัติงาน และเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร กระตุ้น เร่งเร้าการปฏิบัติงานและสร้างขวัญและให้กำลังใจบุคลากร 6) ปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนางานการ ส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร ได้แก่ แก้ไขแผนปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารที่มี ข้อบกพร่องให้ดีขึ้น ปรับปรุงแผนปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารที่มีข้อบกพร่องให้มี คุณภาพยิ่งขึ้น พัฒนาแผนปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารเพื่อดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนงานบริหารต่อไป พร้อมทั้งดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการพัฒนาให้ผู้เกี่ยวข้อง ทางการศึกษาทราบ

5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากับการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 เป็นหน่วยงานที่อยู่ ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็น ไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวง ศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547 : 11-12) โดยดำเนินการ จัดการศึกษา และส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัย การศึกษาภาคบังคับ

9 ปี การศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาตามอัธยาศัยและการศึกษาตลอดชีวิต มีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. 2548 : 6-7) ดังนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงาน ในเขตพื้นที่การศึกษา และกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษา และในเขตพื้นที่การศึกษา
5. ศึกษาวิเคราะห์วิจัยและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคลเพื่อส่งเสริม สนับสนุน การจัดและพัฒนาศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
7. จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา
8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาของเอกชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา
10. ประสาน ส่งเสริมการดำเนินงานของคณะกรรมการด้านการศึกษา
11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กร หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา
12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ ของผู้ใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นตามที่มอบหมาย

สถานศึกษาเป็นองค์กรสำคัญในการสร้างความมั่นใจในด้านมาตรฐานและคุณภาพของ การจัดการศึกษาให้บังเกิดขึ้นกับผู้เรียนในท้องถิ่นและชุมชนนั้นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สุรศักดิ์ ปาเฮ. 2543 : 7) การมีกฎหมายกำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล มีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะทำให้ สถานศึกษามีอิสระ มีความเข้มแข็งในการบริหาร เพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างคล่องตัวรวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และประชาชาติโดยส่วนรวม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546ก : ก) การปฏิบัติงานให้เป็นไปตามคู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นนิติบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 เป็นแนวทางการปฏิบัติงานเชิงนโยบาย

สถานศึกษาจะต้องสังเคราะห์กำหนดทิศทางหรือแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนขึ้นเองตามความเหมาะสม ซึ่งมีความแตกต่างกันไปตามสภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546ก : 6)

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร ยังไม่มีผู้วิจัยไว้ แต่สามารถเทียบเคียงกับเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เพื่อประกอบการศึกษาค้นคว้า ได้แก่

สมชาย ชำศิริ (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับ สภาพปัญหาและการบริหารงานธุรการตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มศรีนครินทร์ สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าการบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน ผู้บริหารจะต้องบริหารงานตามแนวทางของการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งในการบริหารโรงเรียนนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องรับผิดชอบงาน 6 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ชุมชน สำหรับงานธุรการนั้นได้จัดอยู่ในมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านกระบวนการ มาตรฐานที่ 13 ว่า สถานศึกษามีการจัดการองค์กร / โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา มีระบบข้อมูลสารสนเทศครบถ้วน ถูกต้องตรงกับความต้องการและทันต่อการใช้งาน มีการนำข้อมูลและผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจ และปรับปรุงงาน (ด้านกระบวนการ มาตรฐานที่ 13) งานธุรการนับได้ว่าเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งงานหนึ่งต่อการบริหารโรงเรียน เพราะงานธุรการและการเงินเป็นศูนย์กลางของการบริหารที่จะเอื้ออำนวยความสะดวก สนับสนุนงานอื่น ๆ ให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ความบกพร่องของงานธุรการและการเงินมีผลกระทบที่สำคัญในการบริหารงานทั้งหมดต่อการดำเนินงานทางการศึกษาของโรงเรียน

ทรงศักดิ์ ฝึกทอง (2545 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า 1) ควรจัดให้ครูได้มีการศึกษาดูงาน เพื่อการนำเทคนิคใหม่ ๆ มาปรับปรุงการดำเนินงานของโรงเรียน 2) ควรส่งเสริมและให้การสนับสนุนด้วยการสำรวจปัญหาและความต้องการของครู โดยมีการนิเทศภายในอย่างจริงจังและต่อเนื่องตลอดทั้งปี เพื่อให้ได้ข้อมูลในการวางแผนการปฏิบัติงานได้ตรงตามสภาพความเป็นจริงมากที่สุด 3) ควรจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดตั้งชมรม และชุมนุมทางวิชาการ การเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ มาให้

ความรู้เกี่ยวกับเรื่องของหลักสูตร การนิเทศการศึกษา และการสาธิตการสอนในวิชาที่ครูไม่มีความถนัด 4) ควรสนับสนุนให้ครูในโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ ได้พัฒนาความรู้ความสามารถให้ทัดเทียมกับครูในโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ซึ่งอาจทำในรูปของการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการระยะสั้น ออกนิเทศแนะนำการบริหารงานวิชาการที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 5) ควรสนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้ปฏิบัติการสอนดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 6) สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดควรให้การสนับสนุนในด้านงบประมาณให้มีความเหมาะสม พร้อมทั้งมีการติดตามผลการดำเนินการบริหารงบประมาณของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ 7) ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการเอาใจใส่เป็นพิเศษในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะการจัดหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ควรเชิญวิทยากรมาให้ความรู้กับครูบ้าง 8) ควรจัดให้มีการสาธิตการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นประจำทุกภาคเรียน รวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองนักเรียนได้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรให้มากขึ้น

กมล สิริตลุง (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ พบว่า สถานศึกษาต้องจัดหลักสูตรวิธีการสอนรวมทั้งกิจกรรมเสริมเพื่อพัฒนานักเรียน ผู้บริหารต้องแสดงออกซึ่งความเป็นมิตร ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ความเห็นอกเห็นใจ ความยกย่องนับถือมีมนุษยสัมพันธ์อันดีงามกับผู้ใต้บังคับบัญชา พยายามสร้างรูปแบบที่ดีในการจัดหน่วยงาน

ทวี คำแพงศรี (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบพัฒนาบุคลากรเพื่อการปฏิรูปการศึกษา พบว่า ความคาดหวังของสังคมต่อการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 กระบวนการจัดการเรียนการสอน ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมสื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ การจัดการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ที่มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ 1) สร้างความตระหนักให้กับบุคลากรมี 3 รูปแบบคือ 1.1 การศึกษาดูงานนอกสถานที่ 1.2 การอบรมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 1.3 การจัดแหล่งเรียนรู้ด้านการปฏิรูปการศึกษาภายในโรงเรียน โดยจัดเป็นห้องปฏิรูปการศึกษา ซึ่งมีสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวีดิทัศน์ และสื่อด้านการปฏิรูปการศึกษาอื่น ๆ ไว้บริการการศึกษาค้นคว้าของบุคลากร 2) ส่งเสริมให้บุคลากรวางแผนพัฒนา

ตนเอง 3) ส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานตามแผนงานที่แต่ละคนกำหนดไว้ รูปแบบที่ใช้จะให้อิสระกับบุคลากรแต่ละคนนำเทคนิควิธีการสอน และยุทธศาสตร์การทำงาน ไปทดลองใช้ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง โดยจะมีกระบวนการนิเทศติดตามและการให้ขวัญกำลังใจช่วยแก้ไขปัญหา 4) การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เป็นการนำผลการทดลองใช้ยุทธศาสตร์ เทคนิควิธีการสอน หรือประสบการณ์ในการทำงานมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน มีการเสนอแนะอภิปรายข้อคิดเห็น ต่าง ๆ อย่างหลากหลาย 5) การขยายผลและเผยแพร่ผลงาน 6) การประเมินผลใช้การสอบถามความคิดเห็นของบุคลากรเปรียบเทียบกับ 2 ครั้ง คือ ก่อนและหลังการพัฒนา

สมชาย คงสว่าง (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา พบว่าการบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการจัดและดำเนินงานที่มุ่งเน้นด้านการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนอันก่อให้เกิดผลตามเป้าหมาย ความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ความประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ต้องการจะเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และทักษะในการทำงานที่เกี่ยวกับงานวิชาการ วิธีการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร ควรมีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการเรียนการสอน ควรนำผลการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงการสอนของครู ควรมีห้องสมุดเป็นเอกเทศและมีหนังสือเพียงพอ ควรส่งเสริมให้ครูนิเทศกันเอง ควรประชุมวางแผนการดำเนินงานร่วมกันทุกฝ่าย และควรให้บุคลากรเข้ารับการอบรมทุกครั้ง

อรุณี ไชยบุตร (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานธุรการการเงิน และพัสดุในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตธนบุรี สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่างานการเรียนการสอนจะเป็นงานหลัก แต่โรงเรียนก็ยังคงประกอบภารกิจอื่น ๆ อีก เพื่อกระตุ้นหรือส่งเสริมให้งานจัดการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ได้แก่ และการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน บริการต่าง ๆ อาคารสถานที่ งานติดต่อสื่อสารและงานด้านการเงินและงบประมาณต่าง ๆ งานหลักฐานเอกสาร

ประพันธ์ วังคะฮาด (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณในการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมุกดาหาร พบว่า โรงเรียนควรมีการกำหนดนโยบาย เป้าหมายไว้ในแผนพัฒนาโรงเรียน และวางแผนของงบประมาณจัดทำถนนคอนกรีตภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ควรมีแผนและโครงการพัฒนาบุคลากร โดยจัดสรรงบประมาณจากหมวดค่าใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษาและเงิน ควรวางแผนของงบประมาณสนับสนุน หรือมีโครงการจัดหางบประมาณ โดยขอรับการสนับสนุนจากชุมชน เพื่อจัดซื้อคอมพิวเตอร์ เพื่อการเรียนการสอน

เพิ่มขึ้น และในด้านครูผู้สอนโรงเรียนควรจ้างบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถด้านวิชาคอมพิวเตอร์ โดยตรงมาเป็นครูผู้สอนในโรงเรียน

ปราณี ภูมิรัตนกุล (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับ การบริหารงานธุรการของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายธุรการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า งานธุรการและการเงิน เป็นศูนย์กลางของการบริหารที่จะเอื้ออำนวยความสะดวก และสนับสนุนงานอื่น ๆ ให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สมสุข วงศ์สกุล (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารคุณภาพงานวิชาการด้วย วัฏจักรเคมิงตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 พบว่า ผู้บริหารจะต้องจัดการเกี่ยวกับ หลักสูตร และการสอน ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมด้านการกำหนดหลักสูตร การวางแผน จัดสรร เครื่องมือ อุปกรณ์การสอน การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ การนิเทศติดตามผล การสร้างขวัญและกำลังใจ วุฒิสถาบันและการประเมินผลในการสอน ทักษะคิดต่อวิชาชีพครู การได้รับการอบรม ความรู้เรื่องหลักสูตรและการสอน การจัดการเรียนการสอน การใช้เวลาของครูตลอดจนความร่วมมือระหว่างครู เป็นต้น ปัจจุบันพบว่าโรงเรียนขาดบุคลากรและครูที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการวางแผน ด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียน การสอน การวัดผลและประเมินผล ขาดงบประมาณสนับสนุน ในด้านการปฏิบัติตามแผนงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูต้องรับผิดชอบชั่วโมงการสอนจำนวนมาก ทำให้ครูขาดความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาวิธีสอน สื่อการเรียนการสอนและหนังสือในห้องสมุดมีไม่เพียงพอ

ทิพวรรณ เจริญผล (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการในการพัฒนาบุคลากรของข้าราชการสายสนับสนุนวิชาการ พบว่า การพัฒนาบุคลากรในองค์การเป็นปัจจัยสำคัญที่จะเอื้ออำนวยให้งานขององค์การบรรลุตามเป้าหมาย ต้องมีการพัฒนาบุคลากร มีการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ จะต้องมีการสำรวจถึงความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ จัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรในด้านของการปฐมนิเทศ การฝึกอบรม การส่งเสริมด้านวิชาการ การส่งไปศึกษาดูงาน การพัฒนาตนเอง และการส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อ

ทิพวรรณ ลิ้มสมบัติอนันต์ (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัญหาการบริหารงานธุรการและการเงินของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ธุรการ โรงเรียนประถมศึกษาในกลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าการบริหารโรงเรียนจะบรรลุผลสำเร็จตามจุดหมายของหลักสูตรได้คั้งนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องบริหารงานทั้ง 6 งาน ให้มีประสิทธิภาพ คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่และงาน

ความสัมพันธ์กับชุมชน งานธุรการเป็นงานที่ให้บริการแก่สายการสอนและฝ่ายบริการนักเรียน และถ้ามีความผิดพลาดในการดำเนินงาน งานธุรการก็จะเป็นที่ประจักษ์ชัดยิ่งกว่าด้านการสอน

มณฑิรา ดิโนญมี ณ ชุมแพ (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาการปฏิบัติงานธุรการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่สังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่าการปฏิบัติงานด้านธุรการจัดเป็นงานหลักขององค์กรในการที่จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการ งานธุรการเป็นศูนย์กลางของการบริหารที่สนับสนุนให้งานอื่นมีประสิทธิภาพต่อการดำเนินงานของโรงเรียน

อำนาจ เกทพ้อคำ (2540 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา พบว่าต้องการปัจจัยแวดล้อมในการบริหารงาน การพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดแหล่งความรู้ และการนิเทศการเรียนการสอน

สุรีย์มาศ สุขกสิ (2538 : บทคัดย่อ) ศึกษาความต้องการในการพัฒนางานวิชาการของครูผู้สอน พบว่ามีความต้องการในการพัฒนางานวิชาการ การหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้เพื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล การพัฒนางานวิชาการของครูผู้สอน

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แอนเดอร์สัน (Anderson. 2005 : Online) ได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหัวหน้าหน่วยงานกับความพึงพอใจในตำแหน่งหน้าที่ในองค์กรทางการศึกษาดีเด่น พบว่า ทฤษฎีหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับหัวหน้าหน่วยงาน คือ สภาวะที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ได้รับซึ่งผลประโยชน์หรือผลตอบแทน องค์กรซึ่งส่งเสริมสนับสนุนบรรยากาศและสภาวะของการเป็นผู้นำ

ฟิตซ์เจอร์อัลด์ (Fitzgerald. 2005 : Outline) ศึกษาเรื่องการพัฒนาการทำงานร่วมกันของครูในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาให้ประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่องระหว่างการสอนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พบว่าการสนับสนุนโอกาสการทำงานร่วมกันของครู ให้ประสบความสำเร็จเป็นแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ของครูซึ่งสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนได้ นักวิจัยและนักทฤษฎีกล่าวไว้ว่าเหมาะสมว่าการสนับสนุนการทำงานร่วมกันของบุคคลเป็นแนวทางที่สามารถปรับปรุงแก้ไขสถานศึกษาให้ดีขึ้น การทำงานร่วมกันของครูจะไม่เกิดขึ้นโดยบังเอิญผู้บริหารต้องมีความเอาใจใส่อย่างละเอียดรอบคอบ ในการสร้างโครงสร้างขององค์กรและโครงสร้างบุคลากรด้วยการส่งเสริม สนับสนุน บำรุงดูแลการทำงานร่วมกันในสถานศึกษา

ฟลอเรส (Flores. 2005 : Online) ศึกษาเกี่ยวกับการสนับสนุนความสำเร็จของนักเรียนด้วยกระบวนการรับรู้ของนักเรียนด้วยข้อตกลงของตนเอง พบว่า ความสำเร็จของนักเรียนแสดงถึงความเอาใจใส่อย่างจริงจังของสังคมการศึกษาที่สูงกว่า ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้นำทางการศึกษาที่มีความตั้งใจจริงที่จะปรับปรุงแก้ไขการกระทำของตนเองให้ดีขึ้น ซึ่งประกอบด้วย การสร้างข้อตกลงที่ดีต่อนักเรียน และการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความพยายามที่จะเรียนที่ดีกว่า

เน้นการสร้างความสัมพันธ์ 9 องค์ประกอบให้มากขึ้น ซึ่งเป็นหลักการสำคัญที่ครู นักเรียน และ ผู้ปกครองต้องกระทำก่อน โดยคำแนะนำ สั่งสอนของผู้นำ โดยใช้ความเป็นมิตร การให้กำลังใจ การส่งเสริมสนับสนุน การช่วยเหลือ การสร้างความหวังในทรัพย์สินและความก้าวหน้า และการช่วยเหลือคำจูน

ฟ็อกซ์ (Fox, 2005 : Online) ศึกษาอิทธิพลของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่มีต่อการพัฒนา ครูระดับประถมศึกษา พบว่า การส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรมีความรู้ เกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการ ที่สมบูรณ์ เขตปกครองไม่ควรผูกมัดการดำเนินการ การเปลี่ยนแปลงความรู้ความสามารถของครู ต้องเกิดจากการฝึกอบรมพฤติกรรมและศิลปการอบรมสั่งสอน เพื่อให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์อย่างมีประสิทธิภาพ ให้ครูมีความตระหนักในความแตกต่าง และความสามารถของ ผู้เรียน การส่งเสริมการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี และการส่งเสริมการใช้ศิลปะการสอนที่มี ประสิทธิภาพจะสามารถเปลี่ยนแปลงปัญหาการศึกษาได้

เฟรเสน (Fresen, 2005 : Online) ศึกษาถึงการฝึกความเชื่อมั่นในตนเองบนเครือข่าย การเรียนรู้จากประสบการณ์ พบว่า เครือข่ายการเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่ช่วยเหลือ สนับสนุนที่มี ความยืดหยุ่นในระดับปานกลาง ซึ่งช่วยส่งเสริมให้นักเรียนและครูอาจารย์ ความพึงพอใจ (หรือ ผลิตหวัง) ที่จะได้ประสบการณ์จากการเรียนรู้จากเครือข่ายการเรียนรู้

โกรเวอร์ (Grover, 2005 : Online) ศึกษาถึงทัศนคติของนักเรียนหญิงในระดับอุดมศึกษา เกี่ยวกับอันตรายที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จการศึกษาพบว่า นักเรียนต้องการดูแลเอาใจใส่ตนเอง ภายใต้งैอนไขทางวิชาการและการส่งเสริมสนับสนุนด้วยตนเอง ได้อีกปรายถึงสภาวะที่แสดงออก มากขึ้น และได้ค้นคว้าวิจัย และได้ปฏิบัติจริงด้วยตนเองทำให้นักเรียนเข้าใจ มากกว่าครูสอน และ ทำให้การเรียนง่ายขึ้น สภาวะที่แสดงออกให้เห็นประกอบด้วยความต้องการการส่งเสริม สนับสนุน ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนภายใต้สภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่น่าอยู่ นำเรียน

รัสเซลล์, อัลท์มาเลอร์ และเวเจน (Russell, Altmaler and Veigen, 1987 : 269-274) ได้ศึกษากับครูประถมและมัธยมในรัฐไอโอวา พบว่า การสนับสนุนจากสังคมโดยเฉพาะจาก ผู้บังคับบัญชามีนัยสำคัญในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ และพบว่า การได้รับการยอมรับในคุณค่า การมีเพื่อนที่เชื่อถือได้เป็นตัวแทนสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำงาน

เฟเบอร์ และฟลิปโป (Faber and Flippo, 1970 : 212) ได้แบ่งการบริหารงานวิชาการ เป็น 6 ด้านได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การกำหนดเนื้อหาของหลักสูตร การนำ หลักสูตรไปใช้ การจัดอุปกรณ์การสอน การนิเทศการสอน และการส่งเสริมครูประจำการ

เดล (Dale, 2005 : Online) ศึกษาผลกระทบของโปรแกรมคอมพิวเตอร์บนโปรแกรม การศึกษาความสัมพันธ์ทางกายภาพ กล่าวถึง การส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและ

คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน เพื่อช่วยพัฒนาการศึกษาทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน รวมทั้งส่งเสริมการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลงานของผู้เรียนสู่ภายนอก

เอ็ดเนอร์ (Edner. 2005 : Online) ศึกษาผลกระทบของชุมชนขนาดเล็กที่เรียนรู้บนความสำเร็จทางการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนระดับสองในเมือง กล่าวถึงการส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนขนาดเล็กในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

พามล่า (Pamela. 2005 : Online) ศึกษาการรับรู้ของผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตพื้นฐานในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยด้วยวิธีการการเรียนรู้วิธีผสม กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา ควรศึกษาพื้นฐานอินเทอร์เน็ต และพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการค้นคว้าหาความรู้อย่างหลากหลาย เพื่อนำมาสู่การวางแผนยุทธศาสตร์ และส่งเสริมสนับสนุนการนำแผนไปปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพ การสนับสนุนนักเรียนและคณะ

ดีเบอร์ (Deborah. 2005 : Online) ศึกษาความสัมพันธ์ครอบครัวและการปรับแต่งวิทยาลัยของนักเรียน กล่าวถึงการส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัยของนักเรียนและบุคลากร การอำนวยความสะดวกด้วยโปรแกรม ส่งเสริมสนับสนุนความสัมพันธ์อันดีของบุคลากร การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและหนทางของการรักษาทัศนคติที่เป็นบวก การพัฒนาตนเองให้มีความชำนาญการเชื่อมต่อกับความสัมพันธ์ที่สำคัญและกิจกรรมซึ่งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การยกย่องด้วยตัวเองและความรู้สึกของความเชื่อมั่นจะช่วยนักเรียนเข้าใจสถานการณ์วิทยาลัยของเขาทั้งหลายในวิธีการสนับสนุนนั้น โดยความสามารถของเขาทั้งหลาย

เกรกอรี (Gregory. 2005 : Online) ศึกษาประสบการณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ที่ได้รับบริการจากโรงเรียนระดับสูงของเด็ก คาทอลิก กล่าวถึงการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย กลายเป็นสิ่งสำคัญในความพยายามตั้งใจเพื่อเพิ่มประสบการณ์แห่งการศึกษาของนักเรียน ช่วยให้พวกเขาพัฒนาความชำนาญงาน เรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพในอนาคตที่เป็นไปได้ ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นด้วยตัวเองสูง และสนองตอบต่อความต้องการของผู้เรียน

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่าการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารเป็นสิ่งที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องปฏิบัติเพื่อส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้การบริหารงานต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เพื่อพัฒนาคุณภาพให้เป็นที่น่าพอใจตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษา ยังไม่มีงานวิจัยใดที่กล่าวถึงแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

7. สรุปแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร

จากการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร พบว่ายังไม่มีแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ผู้วิจัยได้นำขั้นตอน กระบวนการ และกิจกรรมของหน่วยงานและนักวิชาการเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร ได้แก่ กรมพัฒนาชุมชน (2547 : ออนไลน์) ; กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักเรียน (2548 : ออนไลน์) ; กระทรวงศึกษาธิการ (2546ก : 34) ; กระทรวงศึกษาธิการ (2546ก : 68-69) ; จุฬารัตน์ เอ็มกมล (2544 : บทคัดย่อ) ; ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544 : 32-133) ; วีรวุธ มาฆะศิริรานนท์ (2542 : 25-29) และ สมสุข วงศ์สกุล (2542 : บทคัดย่อ) นำมาสังเคราะห์และบูรณาการ จัดลำดับความสำคัญตามขั้นตอนและกระบวนการ สามารถสรุปเป็นแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ที่นำไปเป็นกรอบความคิดในการวิจัย ได้จำนวน 6 ชั้น ได้แก่ 1. สำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ 2. จัดระบบการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร 3. จัดทำแผนปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร 4. ดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร 5. นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล 6. ปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนางานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร